

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PLANLARIM

Aylık ve Etkinlik Plan Örnekleri

Prof. Dr. Fatma Alisinanoğlu & Dođ. Dr. Saide Özbey

Prof. Dr. Fatma Alisinanoğlu
Doç. Dr. Saide Özbey

OKUL ÖNCESİ EğİTİM PLANLARIM
Aylık ve Etkinlik Plan Örnekleri

ISBN 978-605-318-137-8

Kitap içeriđinin tüm sorumluluđu yazarlarına aittir.

© 2015, Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayın ve satış hakları
Pegem Akademi Yay. Eđt. Dan. Hizm. Tic. Ltd. Őti.ne aittir.
Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri,
kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik, kayıt
ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.
Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.
Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında
yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları
satın almamasını diliyoruz.

4. Baskı: Eylül 2015, Ankara

Yayın-Proje Yönetmeni: Ayşegül Erođlu

Dizgi-Grafik Tasarım: Didem Kestek

Kapak Tasarımı: Gürsel Avcı

Baskı: Yorum Basım Yayın ve Matbaacılık Ltd. Őti
İvedik Organize Sanayi Bölgesi Matbaacılar Sitesi

35.Cadde No: 36 - 38 06370
(0312 395 21 12)

Yayıncı Sertifika No: 14749

Matbaa Sertifika No: 13651

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay / ANKARA

Yayınevi 0312 430 67 50 - 430 67 51

Yayınevi Belgeç: 0312 435 44 60

Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08

Dağıtım Belgeç: 0312 431 37 38

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet:www.pegem.net

E-ileti: pegem@pegem.net

ÖN SÖZ

“36-72 Aylık Çocuklar İçin Okul Öncesi Eğitim Programı” 2006 yılında geliştirilip geliştirilerek uygulamaya konulmuştur. 2006 eğitim-öğretim yılından bu yana uygulanan program mevcut durum analizleri yapılarak uzmanlardan ve uygulamacılardan alınan geri bildirimler doğrultusunda yeniden gözden geçirilerek geliştirilmiştir. Yeniden gözden geçirilerek hazırlanan program; Okul Öncesi Eğitimin Güçlendirilmesi Projesi çalışmaları kapsamındaki yapılan durum analizlerinden elde edilen veriler, farklı ülkelerdeki okul öncesi eğitim programları analiz edilerek elde edilen veriler, toplumumuzun yapısı ve kültürel değerleri, çocuklarımızın özellikleri dikkate alınarak bütünleştirilmiştir.

Bu kitap yeni geliştirilen program çerçevesinde aylık plan ve etkinlik planlarını içermektedir. Kitabın hedef kitlesi okul öncesi öğretmenlerin yanı sıra okul öncesi öğretmen adaylarıdır. Bu nedenle hem aylık planda hem de etkinliklerde öğretmen adaylarının planlama becerisine yardımcı olabilecek şekilde ayrıntılara yer verilmiştir. Örneğin aylık planda, yapılan alan gezilerinin ayrıntıları ve bu gezilerin sınıf içinde nasıl desteklenebileceğine ilişkin detaylar bulunmaktadır. Bu bilgilerle öğretmen adaylarının program hazırlama becerilerinin geliştirilmesi, planlamada bakış açılarının genişletilmesi hedeflenmiştir. Öğretmenler aylık planlarını bu kadar detaylı yazmak durumunda değildirler. Kitabın tüm öğretmen adaylarına ve öğretmenlere rehber olmasını ümit ediyoruz.

Prof. Dr. Fatma ALİSİNANOĞLU

Doç. Dr. Saide ÖZBEY

GİRİŞ

Okul öncesi öğretmenleri, öğrenme süreci hazırlama konusundaki deneyimlerini, şüphesiz ki öğrencilik yıllarında kazanmaktadırlar. Bu nedenledir ki okul öncesi öğretmen adayları, öğrenme süreci hazırlama konusunda, okul yıllarını ve uygulama derslerini iyi değerlendirebilmelidirler.

Planlama yaparken, günlük eğitim akışı içerisinde yapılacak olan tüm etkinlikler (Türkçe, Müzik, Oyun, Drama, Fen , Matematik, Okuma Yazmaya Hazırlık, Alan Gezileri) ve etkinlikler arası geçişler iyi planlanarak, planın bütünleştirilmiş bir şekilde uygulanmaya elverişli olmasına özen gösterilmesi gerekmektedir.

Günlük eğitim akışı planında etkinliklerin, amacına uygun bir şekilde başarıyla hazırlanabilmesi için, okul öncesi öğretmen adaylarının öncelikle tüm etkinlikleri,(kazanım ve göstergeler doğrultusunda) bağımsız olarak hazırlayabilme becerisine sahip olmaları gerekmektedir. Etkinlikler bağımsız olarak hazırlandığında ise, tüm etkinlikler arasında mutlaka bir geçiş olmalı ve etkinlikler biri birinden kopuk olmamalıdır.

Ancak unutulmaması gereken bir konu da; etkinlikler hazırlanırken önce kazanım ve göstergelerin belirlenmesi; sonra etkinliklerin bu kazanım ve göstergelere hizmet edecek şekilde hazırlanmasıdır. Öğrencilerin sıklıkla başvurdukları; önce etkinlik hazırlama, sonra da hazırlanan etkinliğe uygun kazanım ve gösterge bulmaya çalışma, şeklinde hazırlanan etkinlikler programın amacına ters düşmektedir. Çünkü okul öncesi eğitiminde amaç, çocukların yaşlarına ve gelişimsel özelliklerine uygun olarak seçilen kazanım ve göstergeler kullanılarak, orijinal etkinlikler hazırlamaktır. Hazırlanan etkinlikler ne kadar orjinal olursa olsun, çocukların yaş, gelişimsel özellikleri, ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınarak hazırlanmışsa; amaca ulaşılacağı söylenemez.

Bu kitabın hazırlanması da böyle bir amaca hizmet niteliği taşımaktadır. Kitapta bulunan Aylık Plan ve Etkinlik Planı örneklerinin öğretmen ve öğretmen adaylarına farklı bakış açıları kazandıracağını umulmaktadır.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	iii
GİRİŞ	v

BÖLÜM 1

AYLIK PLAN ÖRNEĞİ.....	1
------------------------	---

BÖLÜM 2

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE ETKİNLİK PLANI ÖRNEKLERİ	41
1. YAVRU KANGURULAR	43
2. SESLERİN TADI VAR MI?.....	47
3. BABAMLA NELER YAPIYORUM?	51
4. BULUTLARDAKİ EVİM.....	55
5. YÜZEN ŞEHİR.....	59
6. YILDIZLARDAKİ BAĞÇEM	63
7. BENİM HEYKELİM.....	67
8. FOTOĞRAFTAKİ BEN MİYİM?.....	71
9. TAŞ DEVRİ MÜZESİ.....	75
10. SİRKTEKİ ÇOCUKLAR.....	79
11. AH BİR KELEBEK OLSAM!.....	83
12. GEÇMİŞE YOLCULUK.....	87
13. HAYALLERİM DANS EDİYOR	91
14. HIZLI ALIŞVERİŞ.....	93
15. ÇANTALARLA GEZİYORUM.....	97
16. KANGURU AİLESİ.....	101
17. RİTMİ KEŞFEDİYORUM	105
18. KENDİ ŞARKINI KENDİN BESTELE.....	109

19. GÖKYÜZÜ ŞARKI SÖYLÜYOR.....	111
20. TEMİZ DÜNYAMIZ.....	113
21. DENİZ KABUKLARI.....	117
22. MANTAR EV	121
23. TÜYLER.....	125
24. ÖRDEK AYAKLAR	127
25. TAŞITLARIN SESİ	133
26. PIŞMIŞ-PIŞMEMİŞ	137
27. PARKTA BİR GÜN	139
28. ÇİM TREN.....	143
29. GEMİCİLER.....	145
30. BUZLAR ÜLKESİ	149
31. BÜYÜYEN PATATESLER.....	151
32. KÜÇÜK KARDEŞ	153
33. KÜÇÜK HELİKOPTER.....	157
34. DANS EDİYORUM.....	163
35. NASIL ANLAŞIRIZ?	167
36. YUMURTA TAŞIYORUM.....	171
37. SÜSLÜ ÖRDEK.....	175
38. ATIMDAKİ ŞEKİLLER.....	179
39. MİNİK KUŞ.....	183
40. EROZYON.....	187

BÖLÜM 3

ETKİNLİKLERDE VE ÖĞRENME MERKEZLERİNDE KULLANILABİLECEK MATERYAL ÖRNEKLERİ	189
---	-----

1. BÖLÜM

AYLIK PLAN ÖRNEĞİ

AYLIK PLAN HAZIRLARKEN DİKKAT EDİLECEK NOKTALAR

- Aylık plan, bir öğretmenin çalıştığı çocuk grubunun gelişimini desteklemek için etkinlik oluşturmak üzere alacağı kazanım ve göstergeleri, kavramları, alan gezilerini, özel gün ve haftalar ile aile katılımı ve değerlendirme süreçlerini içeren bir çalışma planıdır (MEB 2013 OÖE Kitabı /Ek 3- 7).
- Öğretmenin o ay için alması gereken kazanımları, ilgili göstergeleri ve kavramları belirleyebilmesi için, çocukları rutin olarak gözlemlemesi ve gözlemlendiği gelişim özelliklerini “Gelişim Gözlem Formu”na kaydetmesi gerekmektedir (MEB 2013 OÖE Kitabı /Ek 1). Gözlemlerden elde edilen bilgiler doğrultusunda çocukların desteklenmesi gereken gelişim özelliklerinin dikkate alınması önemsenmelidir.
- Öğretmen, her ay planında yer verdiği kavramları “Kavramlara Aylık Eğitim Planlarında Yer Verme Durumu Çizelgesi”ne (MEB 2013 OÖE Kitabı /Ek 5); kazanım ve göstergeleri ise “Kazanım ve Göstergelere Aylık Eğitim Planlarında Yer Verme Durumu Çizelgesi”ne (MEB 2013 OÖE Kitabı /Ek 6) kaydetmelidir. Öğretmenin o ay üzerinde durduğu kavram, kazanım ve göstergeleri kayıt altına alması çocuğun sadece belli gelişim alanlarında desteklenmesinin önüne geçecek ve çocuğa çok yönlü gelişme fırsatı sunacaktır. Bu durum aynı zamanda öğretmenin etkili ve dengeli plan yapmasına da olanak sağlayacaktır.
- Öğretmen, ilgili ayda yer alan özel gün ve haftalar, alan gezileri ve gerçekleştirilmeyi planladığı aile katılımı etkinliklerini, aylık planının ilgili bölümlerinde belirtir.
- Aylık planların değerlendirme bölümünde öğretmen; o ay boyunca günlük eğitim akışlarının genel değerlendirme bölümlerine ve çocuk gelişim gözlem formlarına kaydettiği bilgilere dayanarak çocukların, programın ve kendisinin değerlendirme sonuçlarına yer verir. Her ay için planına aldığı kazanımların gerçekleştirilme durumu ile etkinlikleri uygulama durumuna ilişkin bilgileri kaydeder. Bunun yanı sıra uygulamada ortaya çıkan sorunları ve gereksinimleri de belirtir. Her ay sonunda yapılan bu değerlendirmeler bir sonraki ay için rehber olacaktır. Bütün aylık planların değerlendirmeleri ise bir sonraki yılın eğitim planlarının hazırlanmasına ışık tutacaktır.

- Öğretmenin grubundaki çocukları, programını ve kendisini değerlendirirken kullanacağı ve aylık planının değerlendirme bölümünde belirteceği formlar ve kullanma zamanları şöyledir:
- Okulun açıldığı ayda çocukların evlerine yapılacak ziyaretler, grup ve bireysel veli toplantıları ve bunlarla ilgili takvim belirlenmeli, ebeveynlerin “Aile Eğitimi İhtiyaç Belirleme Formu” ve “Aile Katılımı Tercih Formu”nu doldurmaları sağlanmalıdır. Bunun yanı sıra “Okul Tanıtım ve Aile Tanıma Dosyasında Bulunan Formlar” da doldurtulmalıdır.
- Eğitim süreci boyunca, gerek duyuldukça çocukların gözlem bilgileri “Gelişim Gözlem Formu”na (Ek 1) kaydedilmelidir
- Her çocuk için onların gelişim gözlem sonuçlarını içeren “Gelişim Raporu” dönem sonlarında olmak üzere yılda iki kez (Ek 2) hazırlanmalıdır. MEB bilgisayar sistemine de kaydedilecek olan bu raporlar, gelişim gözlem formuna kaydedilen bilgilerden yararlanılarak oluşturulmalıdır.
- Çocukların genel gelişimsel ilerlemelerini ve desteklenmesi gereken durumlarını ortaya koyan bu rapor, ailelerin çocuklarını tanımaları, gelişimlerini takip etmeleri ve desteklemelerine yönelik önerileri de içermelidir.
- Öğretmen, eğitim-öğretim yılı sonunda ailelerle paylaşılacak olan Gelişim Dosyası’nda (Portfolyo) yer alacak çalışmaları her ay çocuklarla birlikte seçmeli ve biriktirmelidir.
- Öğretmen aylık planını Ek 3’teki aylık plan formatında yazmanın yanı sıra etkinlik örneklerinin de yer alacağı şekilde hazırlayarak ailelere göndermeye ve sınıf panosuna asarak paylaşmaya özen göstermelidir. Bu paylaşım okul aile iş birliğinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesine katkı sağlayacaktır. (2013, MEB Okul Öncesi Eğitimi Program Kitabı)

NOT: Verilen aylık plan örneğinde fikir oluşturmak amacıyla alan gezileri ve aile katılımına yönelik öğretmenlere örnek olabilecek açıklamalara yer verilmiştir. Öğretmenler aylık plan hazırlarken planda bu bölümleri bu kadar uzun yazmak zorunda değildirler.

KAZANIM VE GÖSTERGELER				
MOTOR GELİŞİM	BİLİŞSEL GELİŞİM	DİL GELİŞİM	SOSYAL-DUYGUSAL GELİŞİM	ÖZBAKIM BECERİLERİ
<p>Kazanım 1: Yer değiştirme hareketleri yapar.</p> <p>Göstergeleri: Isınma ve soğuma hareketlerini bir rehber eşliğinde yapar. Yönergeler doğrultusunda yürür. Yönergeler doğrultusunda koşar. Belli bir yükseklikten atlar. Belli bir yüksekliğe zıplar. Belli bir yüksekliğe tırmanır. Tırmanılan yükseklikten iner. Engelin üzerinden atlar.</p>	<p>Kazanım 1: Nesne/durum/olaya dikkatini verir.</p> <p>Göstergeleri: Dikkat edilmesi gereken nesne/durum/olaya odaklanır. Dikkatini çeken nesne/durum/olaya yönelik sorular sorar. Dikkatini çeken nesne/durum/olayı ayrıntılarıyla açıklar. Kazanım 2:Nesne/durum/olaya ilgili tahminde bulunur.</p> <p>Göstergeleri: Nesne/durum/olayın ipuçlarını söyler. İpuçlarını birleştirerek tahminini söyler.</p>	<p>Kazanım 1: Sesleri ayırır eder.</p> <p>Göstergeleri: Sesin geldiği yönü söyler. Sesin kaynağının ne olduğunu söyler. Sesin özelliğini söyler. Sesler arasındaki benzerlik ve farklılıkları söyler. Verilen sese benzer sesler çıkarır. Kazanım 2: Sesini uygun kullanır.</p> <p>Göstergeleri: Konuşurken/şarkı söylerken nefesini doğru kullanır. Konuşurken/şarkı söylerken sesinin tonunu ayarlar.</p>	<p>Kazanım 1: Kendisine ait özellikleri tanıtır.</p> <p>Göstergeleri: Adını/soyadını söyler. Yaşını söyler. Fiziksel özelliklerini söyler. Duyuşsal özelliklerini söyler. Kazanım 2: Ailesiyle ilgili özellikleri tanıtır.</p> <p>Göstergeleri: Anne/babasının adını, soyadını, mesleğini vb. söyler. Anne/babasının saç rengi, boyu, göz rengi gibi fiziksel özelliklerini söyler.</p>	<p>Kazanım 1: Bedeniyle ilgili temizlik kurallarını uygular.</p> <p>Göstergeleri: Saçını tarar. Dişini fırçalar. Elini/yüzünü yıkar. Tuvalet gereksinimine yönelik işleri yapar. Kazanım 2: Giyinme ile ilgili işleri yapar.</p> <p>Göstergeleri: Giyisilerini çıkarır. Giyisilerini giyer. Düğme açar. Düğme kapar.</p>

<p>Koşarak bir engel üzerinden atlar.</p> <p>Çift ayak sıçrayarak belirli mesafe ilerler.</p> <p>Tek ayak sıçrayarak belirli mesafe ilerler.</p> <p>Belirlenen mesafede yuvarlanır.</p> <p>Belirlenen noktadan çift ayakla ileriye doğru atlar.</p> <p>Kayma adımı yaparak belirli mesafede ilerler.</p> <p>Galop yaparak belirli mesafede ilerler.</p> <p>Sekerek belirli mesafede ilerler.</p> <p>Öne yuvarlanır.</p>	<p>Gerçek durumu inceler.</p> <p>Tahmini ile gerçek durumu karşılaştırır.</p> <p>Kazanım 3: Algıladıklarını hatırlar. Göstergeleri:</p> <p>Nesne/durum/olayı bir süre sonra yeniden söyler.</p> <p>Hatırladıklarını yeni durumlarında kullanır.</p> <p>Kazanım 4: Nesnelere sayar. Göstergeleri:</p> <p>İleriye/geriye doğru birer birer ritmik sayar.</p> <p>Belirtilen sayı kadar nesneyi gösterir.</p> <p>Saydığı nesnelere kaç tane olduğunu söyler.</p>	<p>Konuşurken/şarkı söylerken sesinin hızını ayartır.</p> <p>Konuşurken/şarkı söylerken sesinin şiddetini ayartır.</p> <p>Kazanım 3: Söz dizimi kurallarına göre cümle kurar. Göstergeleri:</p> <p>Düz cümle kurar.</p> <p>Olumsuz cümle kurar.</p> <p>Soru cümlesi kurar.</p> <p>Bileşik cümle kurar.</p> <p>Cümlelerinde öğeleri doğru kullanır.</p> <p>Kazanım 4: Konuşurken dilbilgisi yapılarını kullanır. Göstergeleri:</p> <p>Cümle kurarken isim kullanır.</p>	<p>Teyze/amca gibi yakın akrabalarının isimlerini söyler.</p> <p>Telefon numarasını söyler.</p> <p>Evinin adresini söyler.</p> <p>Kazanım 3: Kendini yaratıcı yollarla ifade eder. Göstergeleri:</p> <p>Duygu, düşünce ve hayallerini özgün yollarla ifade eder.</p> <p>Nesnelere alışılmışın dışında kullanır.</p> <p>Özgün özellikler taşıyan ürünler oluşturur.</p>	<p>Ayakkabı bağcıklarını çözer.</p> <p>Ayakkabı bağcıklarını bağlar.</p> <p>Kazanım 3: Yaşam alanlarında gerekli düzenlemeler yapar. Göstergeleri:</p> <p>Ev/okuldaki eşyaları temiz ve düzenli kullanır.</p> <p>Ev/okuldaki eşyaları toplar.</p> <p>Ev/okuldaki eşyaları katlar.</p> <p>Ev/okuldaki eşyaları asar.</p> <p>Ev/okuldaki eşyaları yerleştirir.</p>
---	--	--	---	---

<p>Kazanım 2: Denge hareketleri yapar. Göstergeleri: Ağırlığını bir noktadan diğerine aktarır. Atlama ile ilgili denge hareketlerini yapar. Konuma ile ilgili denge hareketlerini yapar. Başlama ile ilgili denge hareketlerini yapar. Durma ile ilgili denge hareketlerini yapar. Tek ayak üzerinde durur. Tek ayak üzerinde sıçrar.</p>	<p>Sıra bildiren sayıyı söyler. 10'a kadar olan sayılar içerisinde bir sayıdan önce gelen sayıyı söyler. 10'a kadar olan sayılar içerisinde bir sayıdan sonra gelen sayıyı söyler. Kazanım 5: Nesne ya da varlıkları gözlemler. Göstergeleri: Nesne/varlığın adını söyler. Nesne/varlığın rengini söyler. Nesne/varlığın şeklini söyler. Nesne/varlığın durumunu söyler. Nesne/varlığın uzunluğunu söyler. Nesne/varlığın dokusunu söyler.</p>	<p>Cümle kurarken fiil kullanır. Cümle kurarken sıfat kullanır. Cümle kurarken bağlaç kullanır. Cümle kurarken çoğul ifadeler kullanır. Cümle kurarken zarf kullanır. Cümle kurarken zamir kullanır. Cümle kurarken edat kullanır. Cümle kurarken isim durumlarını kullanır. Cümle kurarken olumsuzluk yapılarını kullanır.</p>	<p>Kazanım 4: Bir olay ya da durumla ilgili olarak başkalarının duygularını açıklar. Göstergeleri: Başkalarının duygularını söyler. Başkalarının duygularının nedenlerini söyler. Başkalarının duygularının sonuçlarını söyler.</p>	<p>Kazanım 4: Yeterli ve dengeli beslenir. Göstergeleri: Yiyecek ve içecekleri yeterli miktarda yer/içer. Öğün zamanlarında yemek yemeye çaba gösterir. Sağlığı olumsuz etkileyen yiyecekleri ve içecekleri yemekten/içmekten kaçınır. Yiyecekleri yerken sağlığını gözetir. Kurallarına özen gösterir.</p>
---	--	---	---	---